Nakit Temelli Yardımlar Teknik Çalışma Grubu (CBI TWG)

Ulusal Toplantı Notları

30 Haziran 2026, Çevrimiçi Toplantı

Toplantı Başkanı: Ahmet Ünver (UNHCR) & Burcu Ayvazoğlu (TRC)

Notları Hazırlayan: Umay Atik (UNHCR) & Ahmet Ünver (UNHCR)

Katılımcı Kurumlar: Buca Belediyesi, CALP Network, ECHO, GIZ, GOAL, Innovation Consulting & Solutions, IOM, SENED SGDD-ASAM, STL, TRC, UFUK Horizon, UNFPA, UNICEF, UNHCR, UNWOMEN

Eylem Noktalarının Gözden Geçirilmesi

- **ECHO Göstergeleri:** ECHO göstergelerine ilişkin rehberliğin, bütçe kısıtları ve devam eden sözleşme süreçleri nedeniyle bu yıl sayısı daha sınırlı olan ECHO fonlu ortaklara ihtiyaç doğrultusunda sağlanabilir. Eylül sonu/Ekim başında Türkiye'ye gelecek ECHO Nakit Uzmanının da sürece katkı sağlayabileceği eklendi.
- **2025 Nakit ve Kupon Yardımları (CVA) Haritalaması:** Çalışma büyük ölçüde tamamlandı, ancak gerekirse eksik bilgi ve düzeltmeler yansıtılabilir.
- **Sektörler Arası CVA Veri Paneli:** Sektör bazında bugüne kadar sağlanan nakit desteklerini gösteren veri paneli yakın zamanda güncellendi ve ortakların bilgisine sunuldu.
- **Kurumlararası Mükerrerlik Önleme Platformu:** Platformun kullanılabilirliğini artırmaya yönelik UNHCR bünyesinde çeşitli iyileştirme çalışmalarının yürütüldüğü bilgisi paylaşıldı.
- **CVA Teknik Danışma Grubu (CVA TAG)** kapsamında temel koordinasyon ihtiyaçları ele alınmış; Türkiye'de nakit temelli müdahalelerin ağırlıklı olarak çok amaçlı nakit yardımı (MPCA) ile ilişkilendirilmesi nedeniyle sektörel CVA uygulamalarına daha fazla odaklanılması ihtiyacı vurgulanmıştır. Bu konu, toplantı gündemine de yansıtılmıştır.

Operasyonel Konular

Program Güncellemeleri

MPCA Güncellemeleri

- **GOAL: ECHO** fonuyla ve **ASAM** uygulama ortaklığında **Kayseri, Şanlıurfa ve Mersin**'de yürütülecek yeni **MPCA** programı hazırlık aşamasında olup yakın zamanda başlatılması planlanmaktadır.
- **ASAM: GOAL** ile yürütülecek program, önümüzdeki dönemde öngörülen tek MPCA projeleridir. **STL** ile olan MPCA programları Temmuz ayında, **GIZ** ile yürütülen ise bu ay sona erecektir.
- MPCA'e ek olarak sürdürülebilir geçim kaynakları ve öz yeterliliğin güncel önemi ışığında Ekonomik Güçlendirme ve Koruma sektörleriyle iş birliği de dahil sektörel nakit yardımlarına odaklanmanın faydalı olacağı değerlendirildi.

Türk Kızılay Toplum Temelli Göç Programları Koordinatörlüğü Nakit Temelli Yardımları

- Türk Kızılay, sosyal hizmet faaliyetlerini içeren ve gerektiğinde tamamlayıcı olarak nakit yardımlarını da kapsayan faaliyetlerin Toplum Temelli Göç Programları aracılığıyla **Koruma**, **Ulusal Destekli Gönüllü Geri Dönüş** ve **Sosyoekonomik Güçlendirme** ve olmak üzere üç ana program altında yürütüldüğüne ilişkin bilgi vermiştir.
  1. **Koruma Programı:** Koruma risklerini gidermeye yönelik yapılan koruma değerlendirmesi sonrasında, riskler ortadan kalkıncaya kadar **Özel İhtiyaç Fonu (SNF)** kapsamında **süreli nakit destekleri** sağlanmaktadır.
     - Destekler, **sağlık hizmetleri ve donanımları** (ör. tekerlekli sandalye, protez ve ameliyat masrafları), **temel ihtiyaç ve barınma** (ör. koruma riskini ortadan kaldırmaya yönelik, sürekli olmayan ve en fazla iki aylık kira desteği) ile **eğitim, idari ve hukuki süreçlere** (ör. eğitim amaçlı üniforma ve kırtasiye temini, noter masrafları) yönelik ihtiyaçları kapsamaktadır.
     - **Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı (YŞEY) Projesi** ve **Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardımı (YSUY)** programlarında uygulanan **Cash+** yaklaşımı kapsamında, nakit yardımları sosyal koruma ve sosyal hizmetler bütünleşik şekilde ele alınmaktadır. Örneğin, YŞEY Programı kapsamında öğrencilerin bir ay içinde dört günden fazla devamsızlık yapması durumunda koruma ekipleri tarafından hane ziyareti

gerçekleştirilmekte ve tespit edilen risklerin giderilmesine yönelik müdahalelerde bulunulmaktadır. İhtiyaç halinde faydalanıcılar sosyoekonomik güçlendirme programlarına yönlendirilmektedir. YSUY Programı kapsamında da benzer şekilde koruma değerlendirme süreçleri yürütülmekte olup SYDV'ler de bu süreçlerde aktif rol almaktadır.

2. **Ulusal Destekli Gönüllü Geri Dönüş Programı:** T.C. Dışişleri Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Göç İdaresi Başkanlığı ve Türk Kızılay tarafından oluşturulan ulusal mekanizma kapsamında yürütülmektedir.
    - Program, **kişilerin güvenliğini tehlikeye atacak şekilde menşe ülkeye geri gönderilmesini değil**, gönüllü geri dönüşü esas almaktadır.
    - **Sahadan yönlendirilen veya Türk Kızılay Toplum Merkezlerine doğrudan başvuru yapan düzensiz göçmenler ile uluslararası koruma başvuru ve statü sahiplerinin** gönüllülük durumları koruma değerlendirmesiyle incelendikten sonra, uygun kişilere seyahat planlaması, seyahat nakit desteği ve menşe ülkelerinde yeniden uyumu desteklemek amacıyla nakit veya ayni destek sağlanmaktadır.
3. **Sosyoekonomik Güçlendirme Programı:** Girişimcilik ve üretim destekleri yoluyla **iş yaratma**; profillendirme, Türkçe ve mesleki eğitimler, kapasite ve sosyal beceri geliştirme eğitimleri, iş ve meslek danışmanlığı ile **işe yerleştirme** faaliyetleri yoluyla ise istihdama yönlendirme çalışmaları yürütülmektedir.
    - Türkçe ve mesleki eğitim kurslarına **en az %80 devam** sağlayan faydalanıcılara **günlük 920 TL harcırah**, **0-6 yaş arası çocuğu bulunan kadınlara ise ilave 250 TL çocuk bakım desteği** sağlanmaktadır.

CBI TWG Materyalleri

- Ortakların kullanımına sunulan seçili CBI TWG kaynak ve araçlarına ilişkin kısa bir bilgilendirme yapılmış; örnekler aşağıdaki listede sunulmuş ve ortakların ilave materyal önerilerini CBI TWG ile paylaşabilecekleri belirtilmiştir.
    - Türkiye: Sektörler Arası CVA Gösterge Paneli (2026)
    - Türkiye'de Çok Amaçlı Nakit Yardımına (MPCA) İlişkin Güncellenmiş Kılavuz Notu (Şubat 2026)
    - CBI TWG Türkiye MPCA Hedefleme Kriterleri Rehberi
    - Türkiye'de Nakit ve Kupon Yardımlarında Mükerrer Yardımların Önlenmesi Kılavuzu
    - CBI TWG Türkiye'deki Finansal Hizmet Sağlayıcılarına (FSP) İlişkin Özet Notu (2025)
    - CBI TWG 2024 Türkiye Nakit ve Kupon Yardımları Haritalandırması Özet Notu

2025 CVA Haritalaması Makro Bulgular

- 2025 CVA haritalaması kapsamında toplam **84 milyon ABD doları** tutarında ve **9 ortak** tarafından yürütülen **29 CVA müdahalesine** ilişkin bilgiler yer almıştır.2024 haritalamasındaki ortak ve müdahale sayısı ile toplam bütçeye kıyasla görülen düşüşün, fon kısıtları ve önceki turun devam eden deprem müdahalesi programlarını da içermesiyle ilişkili olabileceği belirtilmiştir.
- 2025 için haritalanan müdahalelerin **18'i tek sektörlü, 11'i çok sektörlü** olup en fazla program **Temel İhtiyaçlar** ve **Koruma** sektörleri altında bildirilmiştir.
- Müdahalelerin **14'ü MPCA**, kalanları ise sektörel CVA niteliğindedir.
- Haritalama çalışması tamamlanmış olmakla birlikte, eksik veya düzeltme olması halinde ortakların CBI TWG ile iletişime geçerek bunların yansıtılabileceği belirtilmiştir.

Diğer Konular

- Ortakların **MPCA dışındaki sektörel nakit programları** bir sonraki toplantıda detaylı bir şekilde ele alınacaktır.
- **2025 CVA Haritalamasının** detaylı sunumu ve veri paneli de sonraki toplantıda paylaşılacaktır.